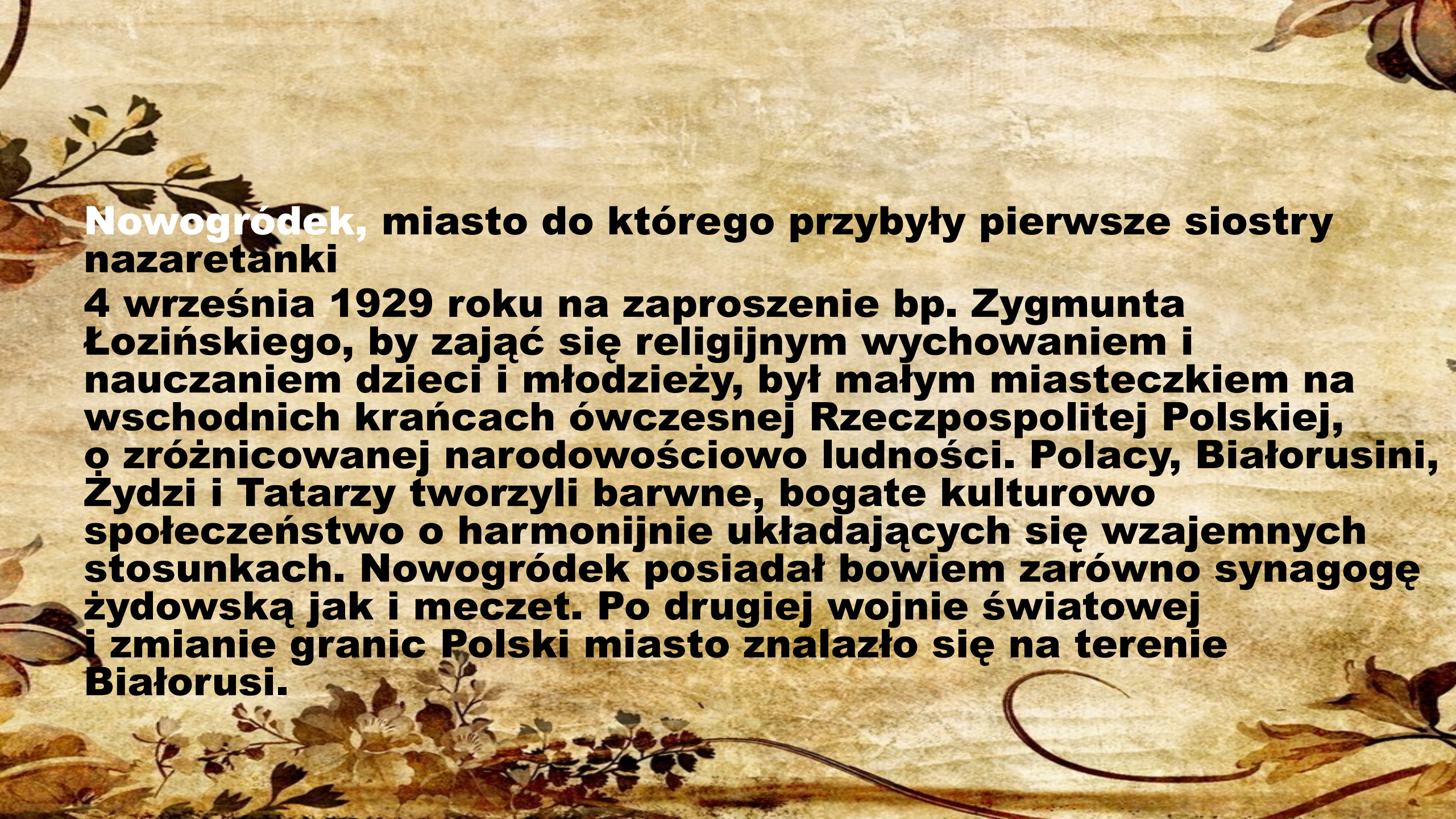


BŁOGOSŁAWIONE
SIOSTRY MĘCZENNICE
Z NOWOGRÓDKA





Nowogródek, miasto do którego przybyły pierwsze siostry nazaretanki

4 września 1929 roku na zaproszenie bp. Zygmunta Łozińskiego, by zająć się religijnym wychowaniem i nauczaniem dzieci i młodzieży, był małym miasteczkiem na wschodnich krańcach ówczesnej Rzeczypospolitej Polskiej, o zróżnicowanej narodowościowo ludności. Polacy, Białorusini, Żydzi i Tatarzy tworzyli barwne, bogate kulturowo społeczeństwo o harmonijnie układających się wzajemnych stosunkach. Nowogródek posiadał bowiem zarówno synagogę żydowską jak i meczet. Po drugiej wojnie światowej i zmianie granic Polski miasto znalazło się na terenie Białorusi.

A decorative border with floral and leaf motifs in brown and gold tones, framing the text. The motifs are located in the top-left, top-right, bottom-left, and bottom-right corners, with a long, thin vine-like element extending from the bottom-left towards the center.

KIM I JAKIE BYŁY?





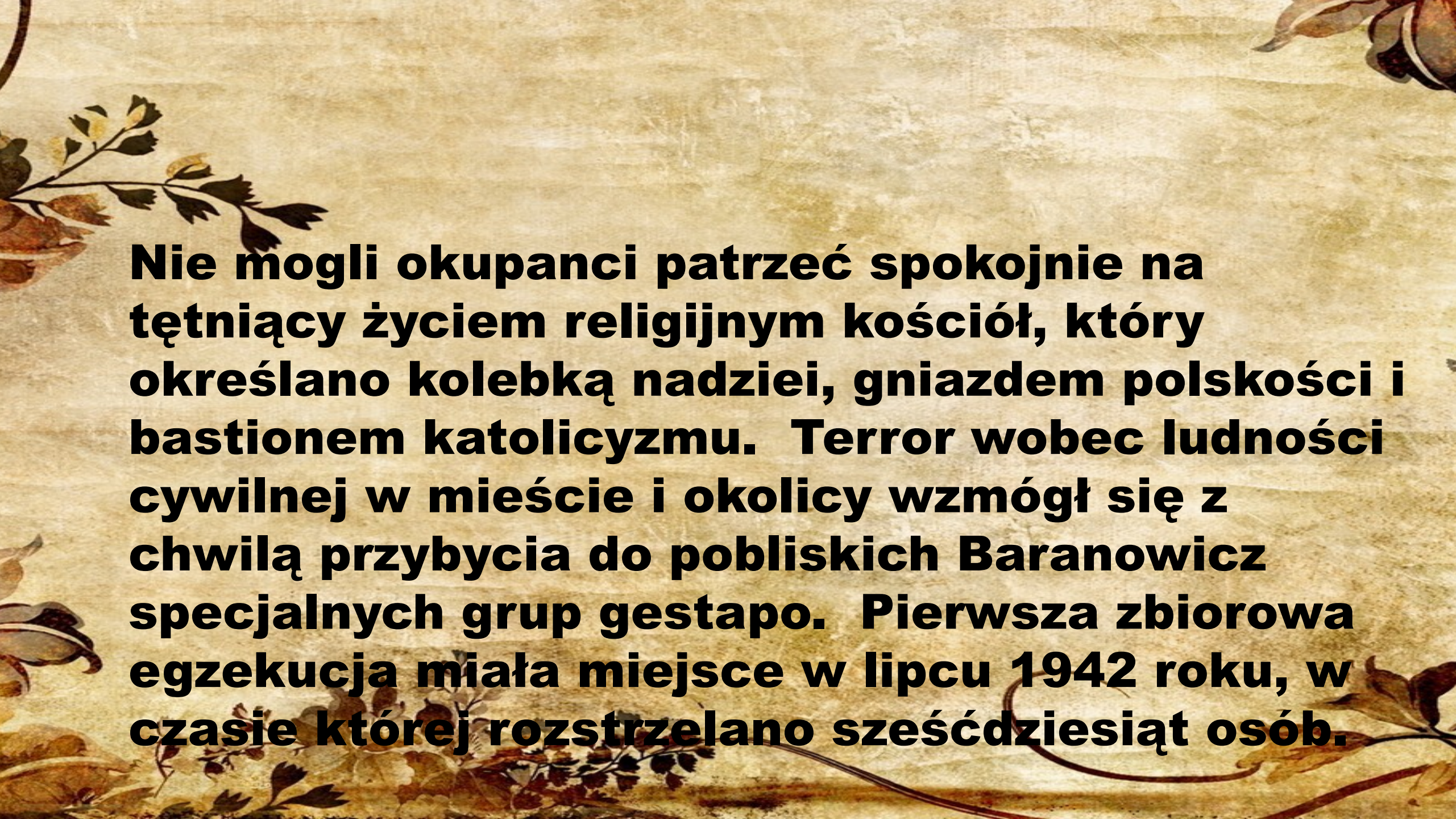


Pierwszym dziełem apostolskim sióstr, warunkującym niejako działalność edukacyjną, była praca związana z kościołem pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego, zwanym Białą Farą. Siostry nazaretanki były ostoją dla Polaków nie tylko poprzez gorliwą modlitwę w kościele farnym, ale także działalność charytatywną. Pomagały wszystkim potrzebującym, bez względu na ich narodowość. Na wiosnę 1943 r. siostry jeszcze gorliwiej apostołowały na polu religijnym i charytatywnym. Udręczeni uciskiem reżimu nowogródczanie szukali pociechy i ukojenia w kościele farnym, gdzie rano Mszę św. odprawiał rektor świątyni, ks. Aleksander Zienkiewicz, jedyny w tej okolicy ocalały kapłan, a

Wnętrze Nowogródzkiej Fary







Nie mogli okupanci patrzeć spokojnie na tętniący życiem religijnym kościół, który określano kolebką nadziei, gniazdem polskości i bastionem katolicyzmu. Terror wobec ludności cywilnej w mieście i okolicy wzmoógł się z chwilą przybycia do pobliskich Baranowicz specjalnych grup gestapo. Pierwsza zbiorowa egzekucja miała miejsce w lipcu 1942 roku, w czasie której rozstrzelano sześćdziesiąt osób.

s. M. Stella



od Najświętszego Sakramentu

Adela Mardosewicz

urodzona 14 grudnia 1888r.

we wsi Ciasnówka /obecnie Białoruś/

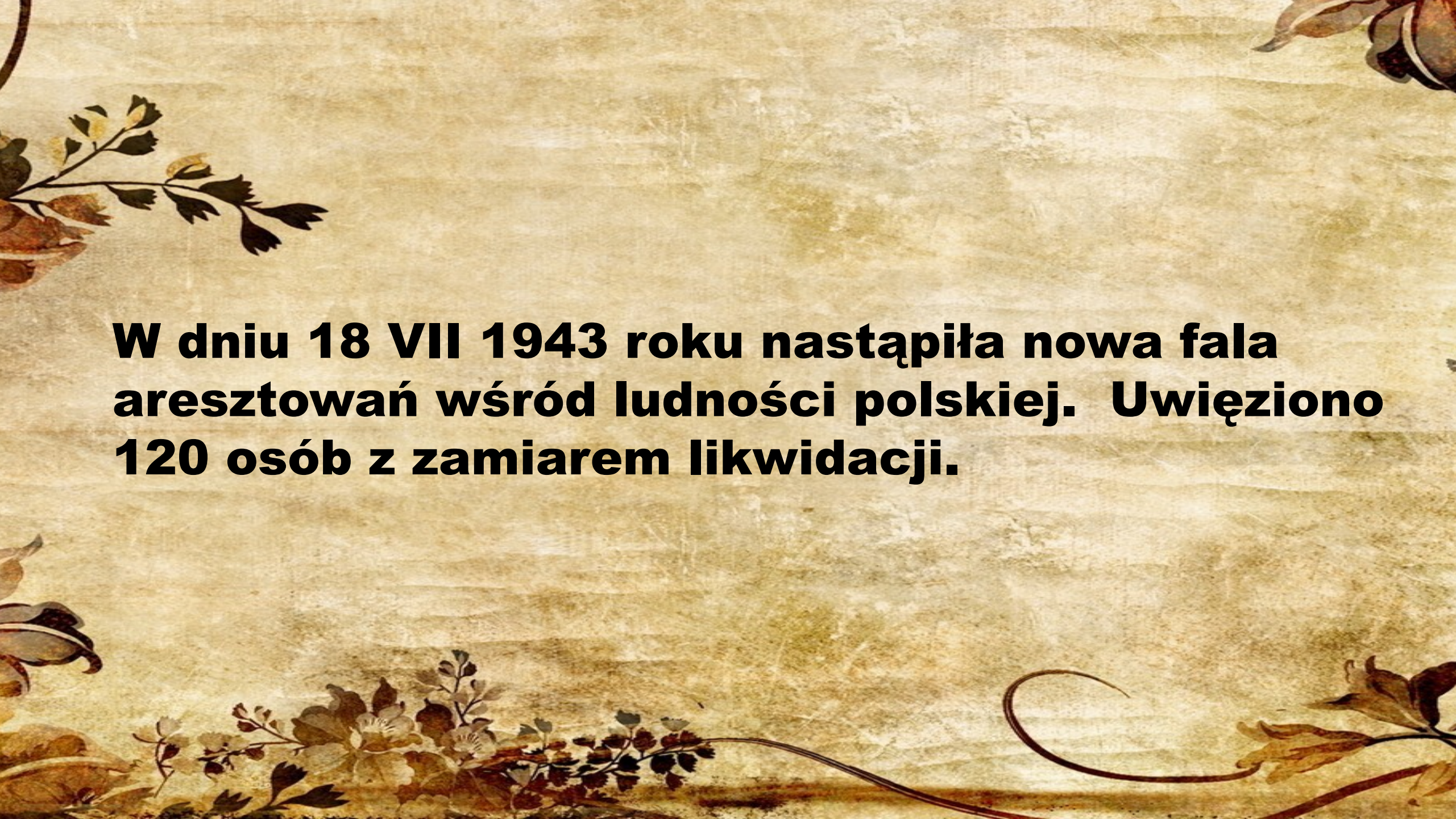


miała 55 lat

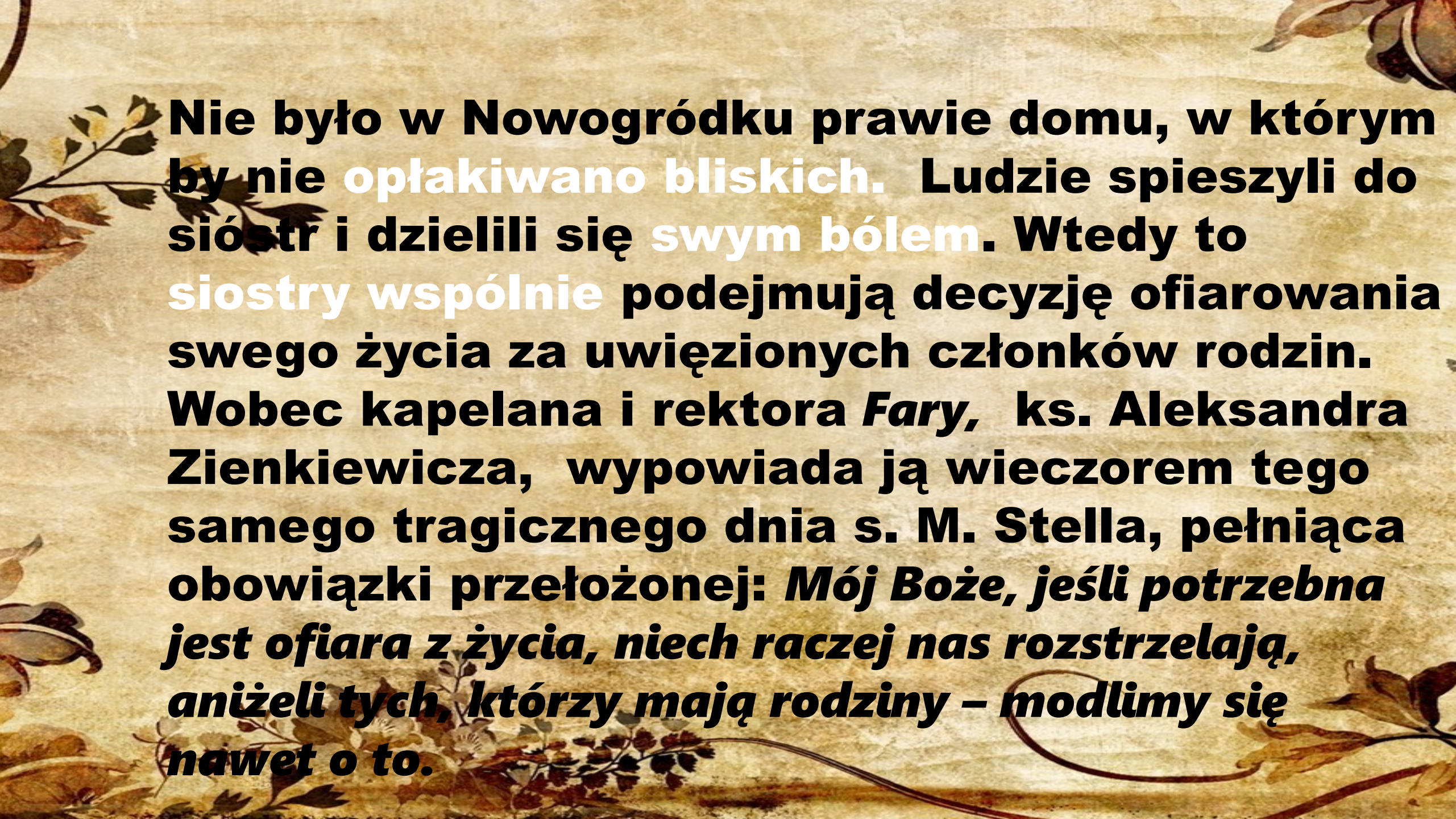
**33 życia
zakonnego**

W Nowogródku od 1936r.

**Była wychowawczynią w internacie, ekonomką, infirmerką
a następnie asystentką i przełożoną w domu.**

A decorative border with floral and leaf motifs in brown and gold tones, framing the text on a textured, aged paper background.

**W dniu 18 VII 1943 roku nastąpiła nowa fala
aresztowań wśród ludności polskiej. Uwięziono
120 osób z zamiarem likwidacji.**



Nie było w Nowogródku prawie domu, w którym by nie opłakiwano bliskich. Ludzie spieszyli do sióstr i dzielili się swym bólem. Wtedy to siostry wspólnie podejmują decyzję ofiarowania swego życia za uwięzionych członków rodzin. Wobec kapelana i rektora *Fary*, ks. Aleksandra Zienkiewicza, wypowiada ją wieczorem tego samego tragicznego dnia s. M. Stella, pełniąca obowiązki przełożonej: *Mój Boże, jeśli potrzebna jest ofiara z życia, niech raczej nas rozstrzelają, aniżeli tych, którzy mają rodziny – modlimy się nawet o to.*

s. M. Imelda

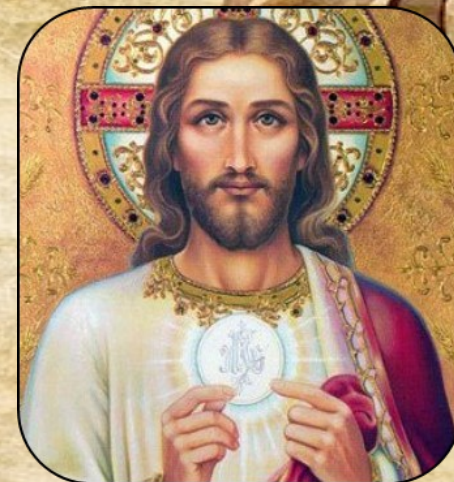


miała 51 lat

32 życia

zakonnego

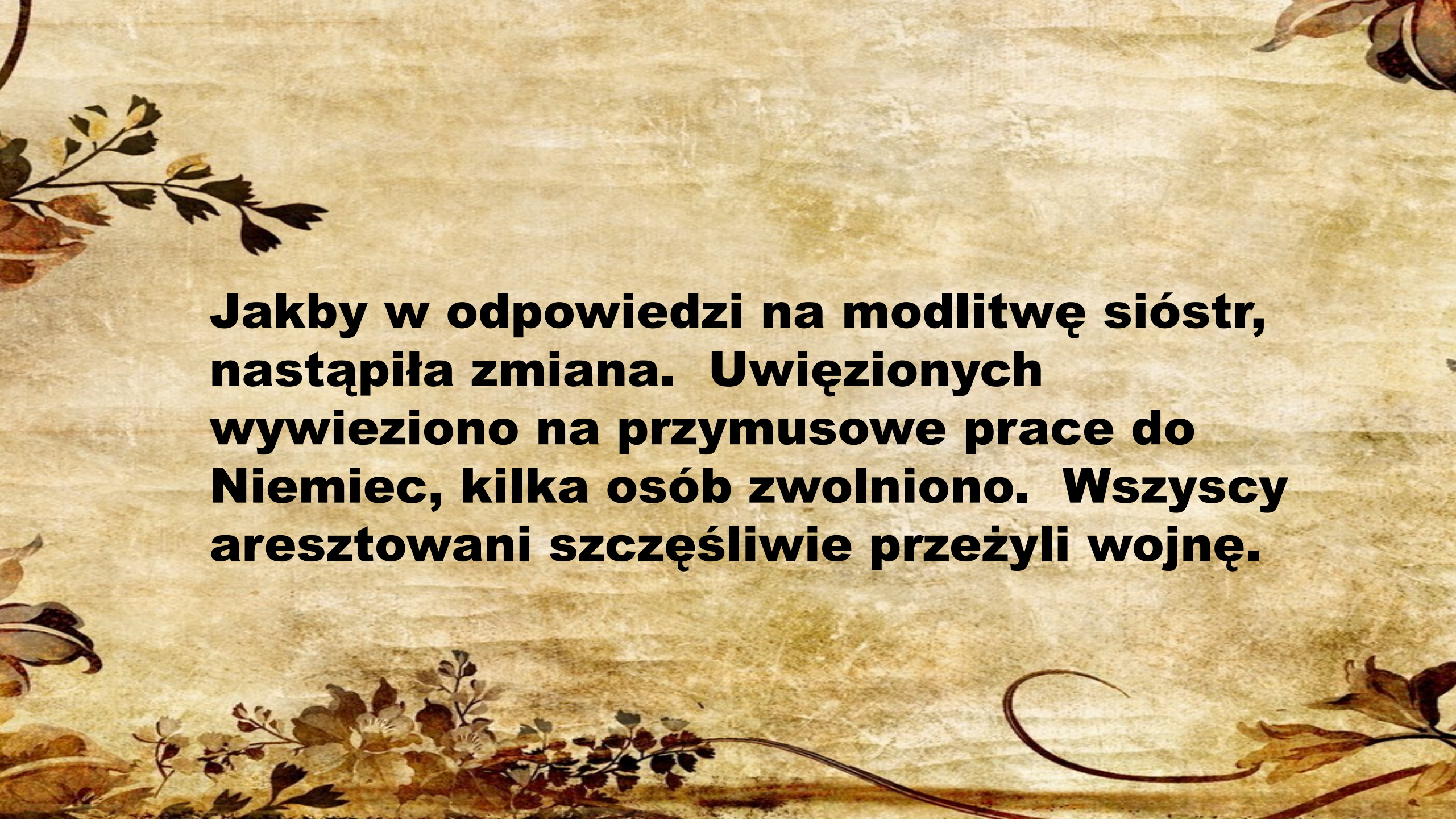
od Jezusa Hostii



Jadwiga Żak
urodziła się 29 grudnia 1892r.
w Oświęcimiu

W Nowogródku od 1936r.

Była nauczycielką, organistką,
a po zabraniu szkoły zakrystianką w Farze
dbając z wyczuciem estetyki o wystrój kościoła,
zorganizowała też służbę ołtarza.

The background is a textured, aged parchment-like surface with a warm, yellowish-brown tone. It is decorated with delicate, hand-painted floral and leaf motifs in the corners and along the bottom edge. The flowers are in shades of brown, tan, and muted red, with fine lines for petals and leaves. A thin, dark, curved line, possibly a vine or branch, extends from the bottom right towards the center.

**Jakby w odpowiedzi na modlitwę sióstr,
nastąpiła zmiana. Uwięzionych
wywieziono na przymusowe prace do
Niemiec, kilka osób zwolniono. Wszyscy
aresztowani szczęśliwie przeżyli wojnę.**

s. M. Rajmunda



od Jezusa i Maryi



Anna Kukołowicz

**urodziła się 24 sierpnia 1892r.
w Barwaniszkach /Litwa/**

W Nowogródku od 1934r.

miała 51 lat

25

życia zakonnego

W domu pełniła funkcje krawcowej i ogrodniczki,
pomagała siostrom w pracach domowych.

s. M. Daniela

od Jezusa i Maryi Niepokalanej



miała 48 lat

18

życia zakonnego

Eleonora Jóźwik
urodziła się 25 stycznia 1895r.
w Poizdowie na Podlasiu

W Nowogródku od 1932r.

Była furtianką, zajmowała się też jadalnią zakonną
a także przybywającymi do domu gośćmi.



**Wobec dalszego zagrożenia życia jedyne
w okolicy kapłana, wspomnianego już ks. A.
Zienkiewicza**

**(dzisiaj Sługa Boży) siostry ponowiły
gotowość ofiary ze swego życia: *Boże, mój
Boże, Ksiądz Kapelan jest o wiele potrzebniejszy
na tym świecie niż my, toteż modlimy się o
to, aby Bóg raczej nas zabrał niż Ksiądz
jest potrzebna dalsza ofiara.***



s. M. Kanuta

od Pana Jezusa w Ogrójcu



miała 47 lat

21

życia zakonnego

Józefa Chrobot
ur. 22 maja 1896r.
w Raczynie k/Wielunia,
archidiecezja częstochowska

W Nowogrodku od 1931r.

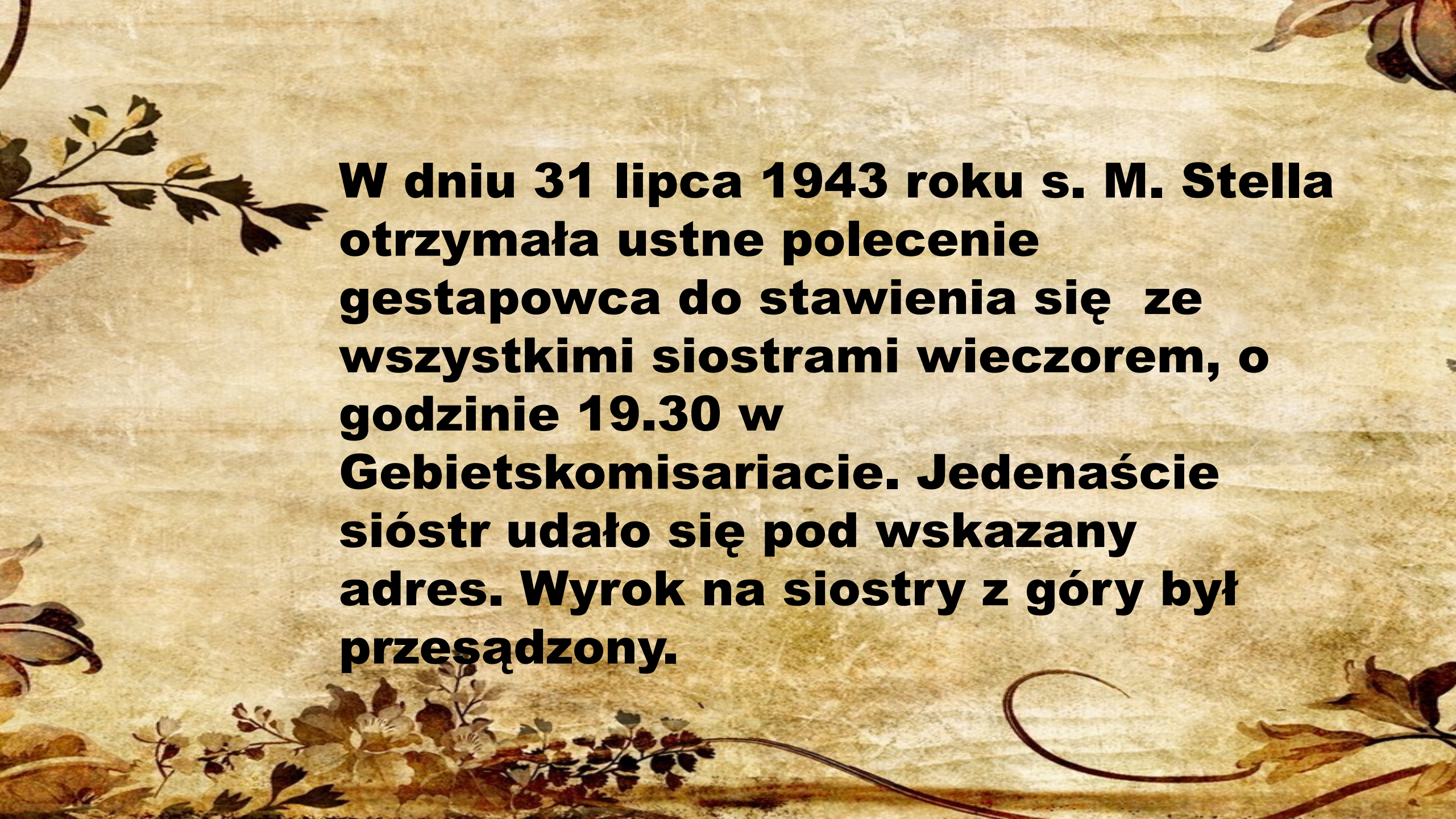
Pracowała w kuchni. Smacznie gotując
starła się dogadzać tak siostram jak i dzieciom.



Dom w Raczynie, w którym urodziła się bł. s. Kanuta



W tym domu urodziła się 22.V.1896r.
bł. s. KANUTA
z domu Józefa Chrobot
rozstrzelana przez hitlerowców
1.VIII.1943r.
Ogłoszona błogosławioną 5.III.2000r.
w Rzymie przez Jana Pawła II.

A decorative border with various floral and leaf motifs in shades of brown, tan, and gold, framing the text on a textured, parchment-like background.

**W dniu 31 lipca 1943 roku s. M. Stella
otrzymała ustne polecenie
gestapowca do stawienia się ze
wszystkimi siostrami wieczorem, o
godzinie 19.30 w
Gebietskomisariacie. Jedenaście
sióstr udało się pod wskazany
adres. Wyrok na siostry z góry był
przesądzony.**

s. M. Sergia



miała 43 lat

21

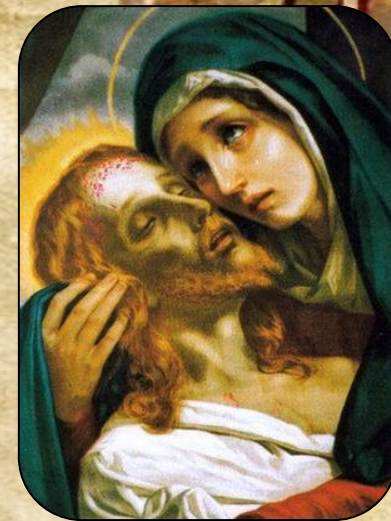
życia zakonnego

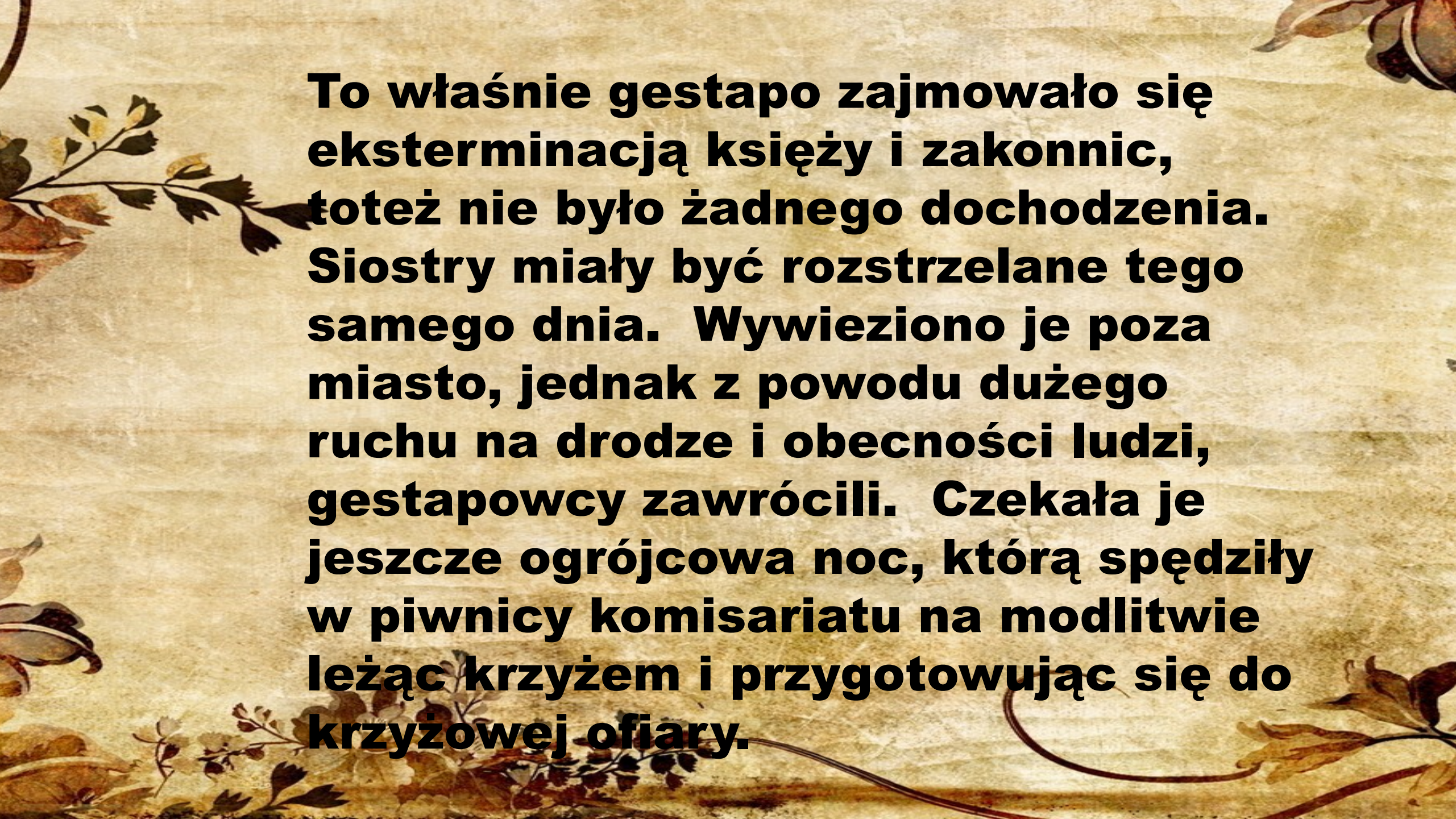
od Matki Bożej Bolesnej

**Julia Rapiej, ur. 18 sierpnia 1900r.
we wsi Rogożyna par. Lipsko
/diecezja ełcka/**

W Nowogrodzku od 1933r.

Pracowała w kuchni
i pomaga w innych pracach domowych.





**To właśnie gestapo zajmowało się
eksterminacją księży i zakonnic,
toteż nie było żadnego dochodzenia.
Siostry miały być rozstrzelane tego
samego dnia. Wywieziono je poza
miasto, jednak z powodu dużego
ruchu na drodze i obecności ludzi,
gestapowcy zawrócili. Czekala je
jeszcze ogrójcowa noc, którą spędziły
w piwnicy komisariatu na modlitwie
leżąc krzyżem i przygotowując się do
krzyżowej ofiary.**

s. M. Gwidona

od Miłosierdzia Bożego



na Cierpka

ur. 11 kwietnia 1900r.

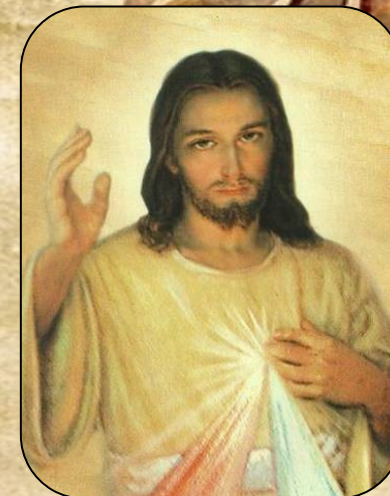
w Granowcu /diecezja kaliska/

W Nowogrodku od 1936r.

miała 43 lat

16

życia zakonnego



Pracowała jako ogrodniczka, zajmowała się gospodarstwem,
ale pośród ciężkiej pracy fizycznej znajdowała czas dla chorych w miasteczku,
którym służyła z wielką miłością i oddaniem.



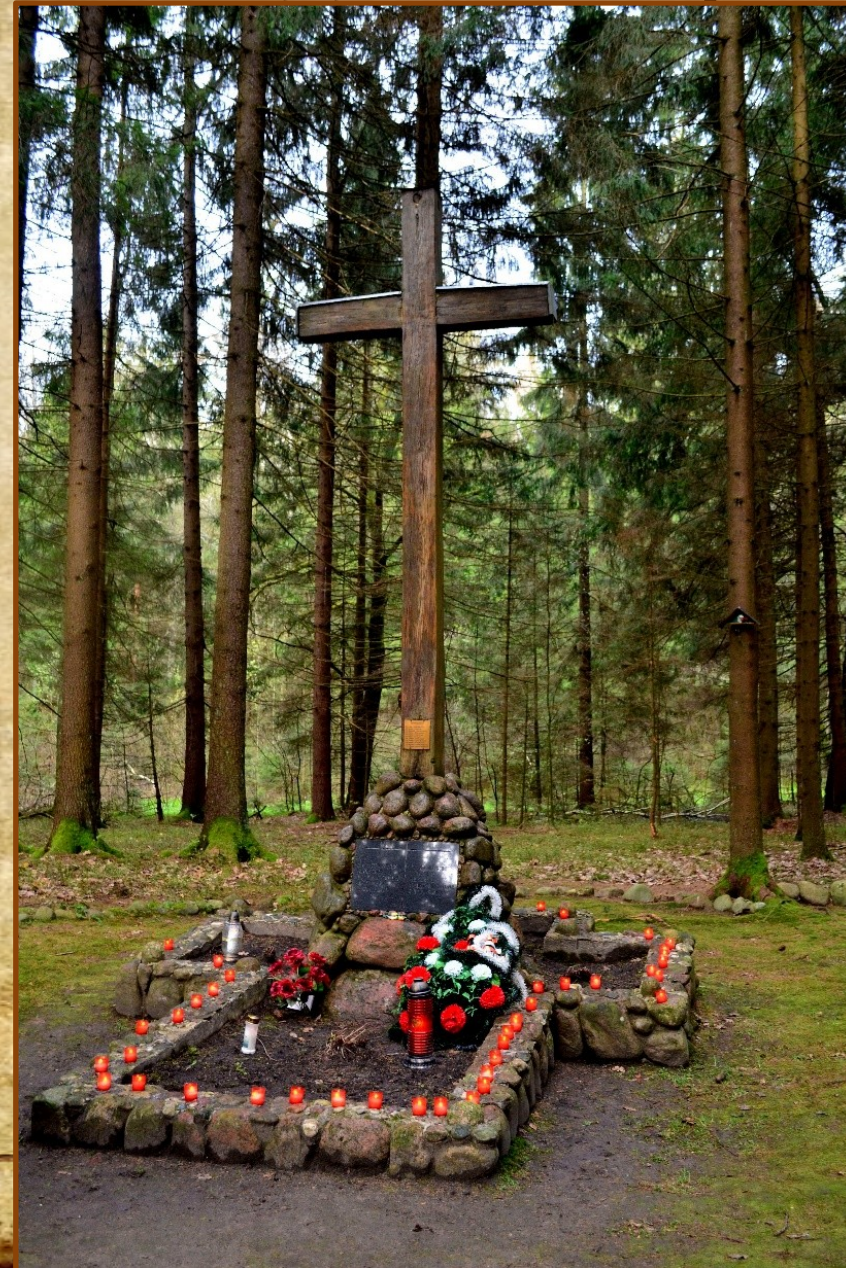
Następnego dnia, w niedzielę o świcie, 1 sierpnia 1943 roku siostry rozstrzelano w niewielkim brzozowo-sosnowym lesie, w odległości pięciu kilometrów od Nowogródka, krwią przypieczętowały wierność Chrystusowi i zaświadczyły o *Miłości*, której *Nikt nie ma większej od tej, gdy kto życie swoje oddaje za przyjaciół swoich (J 15, 13)*.



11 strzałów echo w las poniosło...

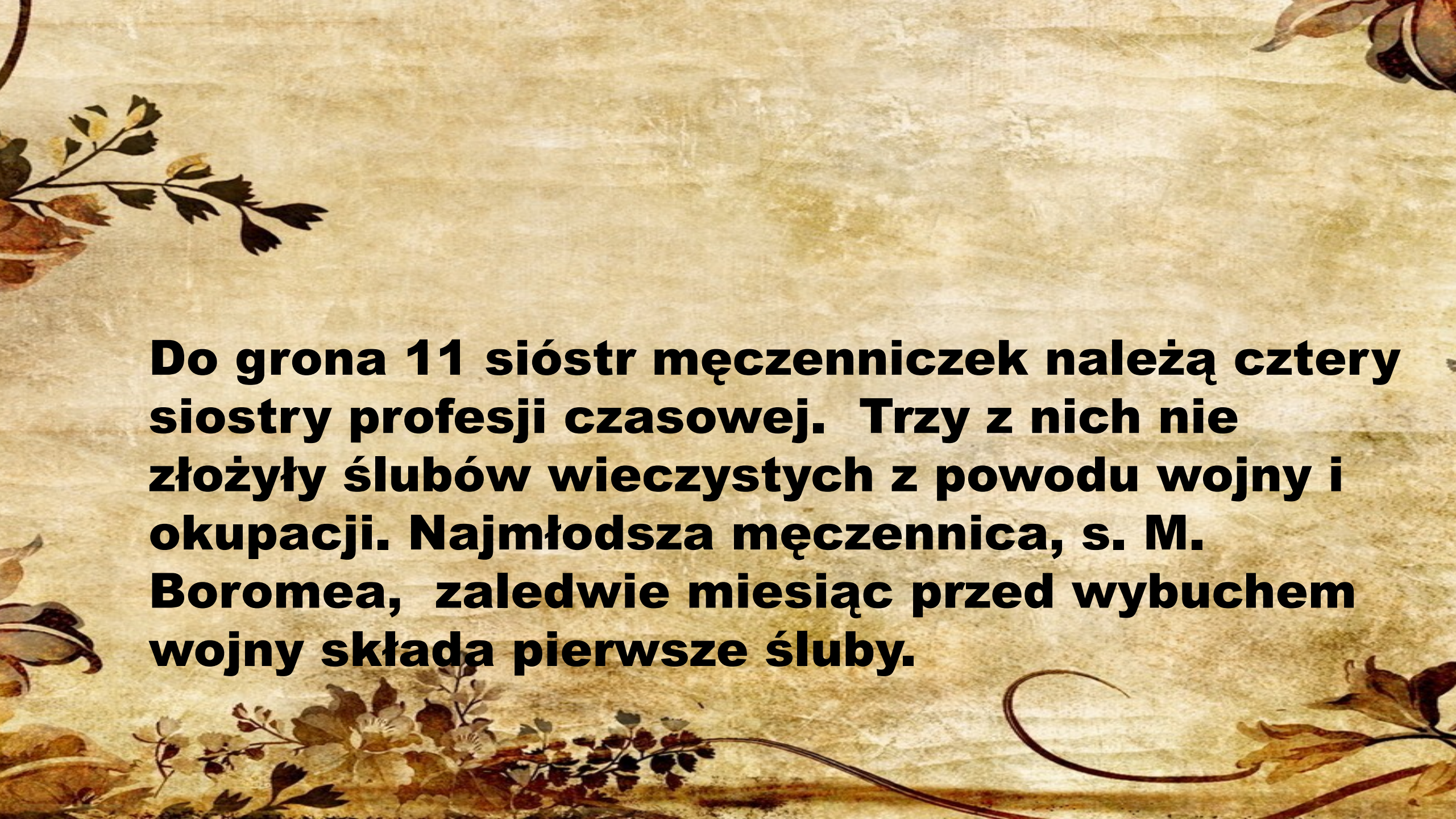
JAK ONE SZŁY

Місце розстріляння с. Стелі і jej 10 товаришів



**Złożoną za braci ofiarę Bóg przyjął.
Ocalał ks. A. Zienkiewicz i wszyscy, za
których siostry oddały życie.**



A decorative border with various floral and leaf motifs in shades of brown, tan, and gold, framing the text on a textured, parchment-like background.

Do grona 11 sióstr męczenniczek należą cztery siostry profesji czasowej. Trzy z nich nie złożyły ślubów wieczystych z powodu wojny i okupacji. Najmłodsza męczennica, s. M. Boromea, zaledwie miesiąc przed wybuchem wojny składa pierwsze śluby.

s. M. Boromea



miała 27 lat

7 życia

zakonnego

Weronika Narmontowicz

**ur. 18 grudnia 1916r. w Wiercieliskach
/diec. grodzieńska/**

W Nowogródku od 1936r.

Pracowała w domu
wykonując różne obowiązki również i w szkole.

s. M. Heliodora

Leokadia Matuszewska



miała 37 lat

10

życia zakonnego

**ur. 8 lutego 1906r. w Starej Hucie
/diecezja pelplińska/**

W Nowogrodku od 1935r.

Podejmuje różne obowiązki zwyczajne,
nazaretańskie: pracuje jako furtianka w szkole, sprzątała w niej.
Pomagała także siostrze w kuchni.

s. M. Felicyta



miała 37 lat

II

życia zakonnego

Pozostawała, jak i Siostry poniżej, na etapie ślubów czasowych. Czas wojny utrudniał kontakt z Zarządem Generalnym w Rzymie, by uzyskać zgodę złożenia profesji wieczystej.

Paulina Borowik
urodziła się 30 sierpnia 1905r.
w Rudnie /diecezja siedlecka/

W Nowogródku od 1935r.

Pomagała siostronom w pracach domowych.
Pomagała też w internacie i przy sprzątanii w szkole.

s. M. Kanizja



miała 40 lat

10

życia zakonnego

Eugenia Mackiewicz
ur. 14/27 września 1903r. w Suwałkach

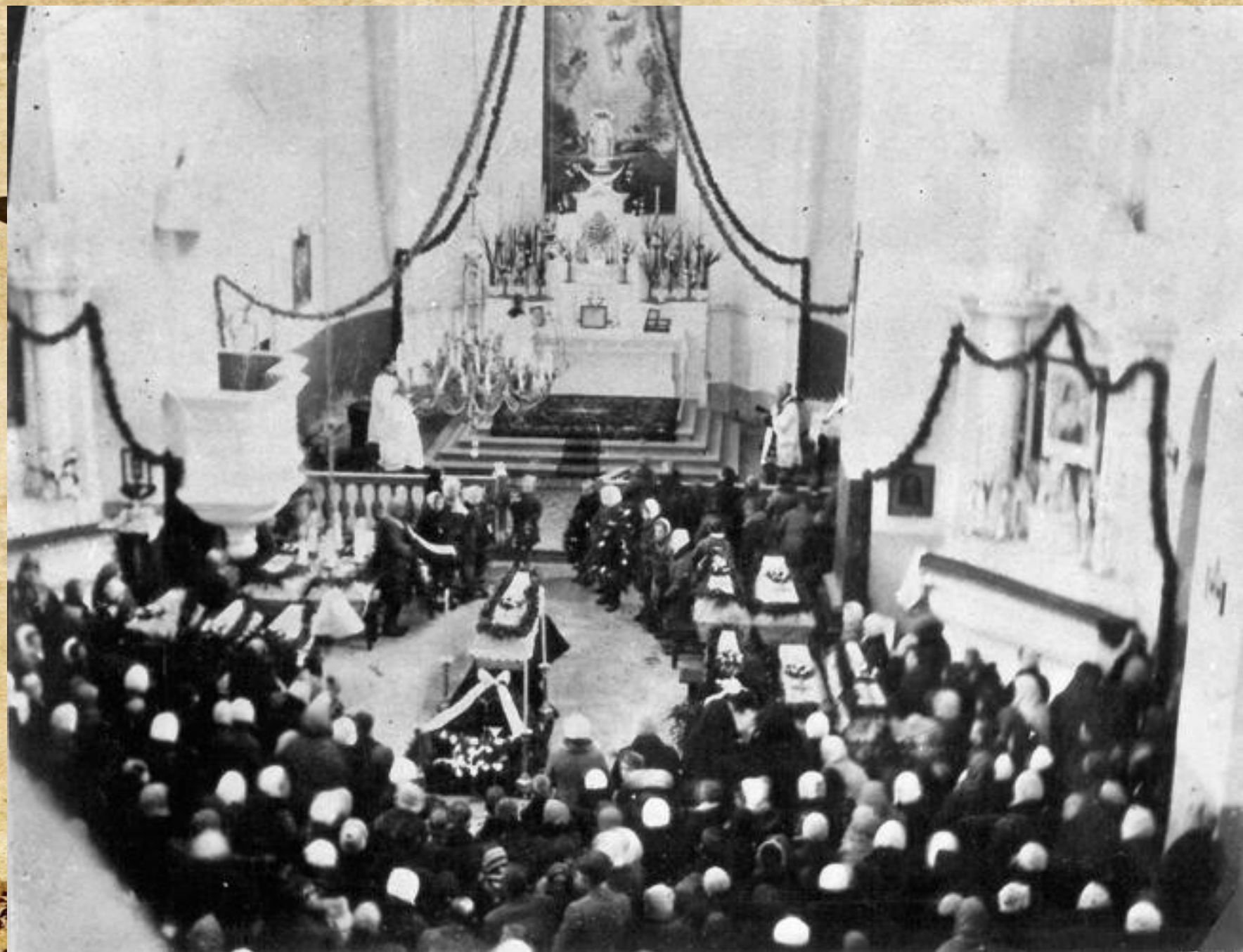
w par św. Aleksandra

W Nowogródku od 1938r.

Była nauczycielką, uczyła podstawowych przedmiotów,
wychowując do polskości i patriotyzmu.

Katechizowała i przygotowywała dzieci do I spowiedzi i Komunii św.







**Ocalała jedna Siostra Małgorzata, która
pracowała
w szpitalu. Ona odnalazła grób w lesie.**

**I opiekowała się Kościołem. Zarówno
uwięzieni jak
i kapelan ocaleli. To oni stali się
głosicielami wiary w skuteczność
pośrednictwa sióstr.**



Sł. Boża s. Maria Małgorzata od Serca Pana Jezusa Konającego w Ogrójcu

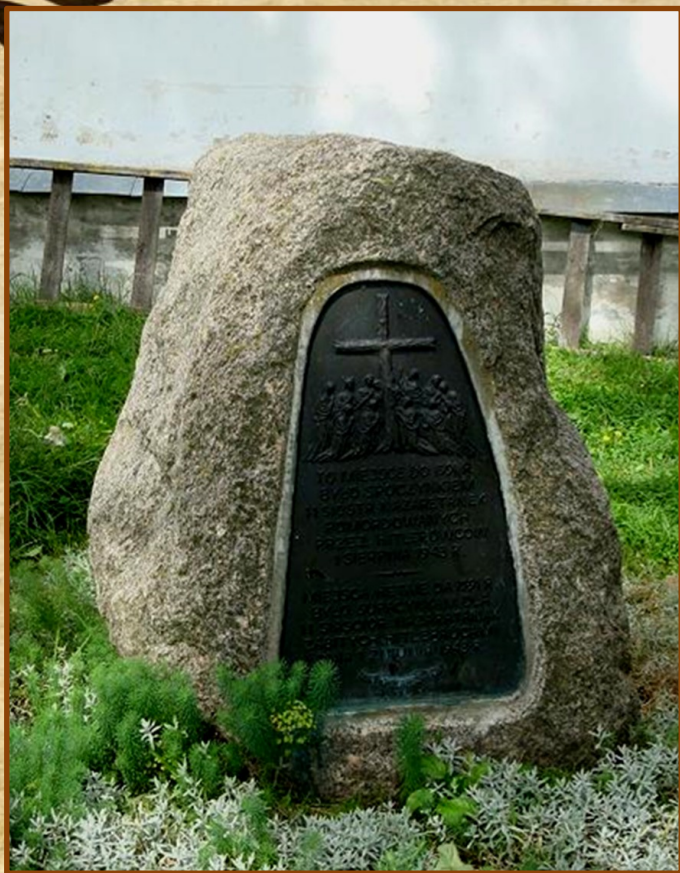


Ludwika Banaś
urodziła się 10 kwietnia 1896r.
w Kleczy Dolnej k. Wadowic





Obelisk przy kościele w miejscu,
gdzie spoczywały
Siostry Męczenniczki do 1991r.



Sanktuarium Błogosławionych Sióstr-Męczennic
Marii Stelli i jej Towarzyszek



Sarkofag bł. Sióstr Męczenniczek



**Jedenaście strzałów echo w las poniosło,
poszły umrzeć aby żyć mógł ktoś...**





5 Marca 2000 r. odbyła się

**w Rzymie Beatyfikacja
Sióstr Nazaretanek z
Nowogródka
dokonał jej Jan Paweł
II .**

**Modlitwa do błogosławionych
Sióstr Męczenniczek Nowogródzkich**

**Najświętsza, Niewysłowiona Trójco,
bądź uwielbiona za dar bł. Marii Stelli i 10 Towarzyszek
ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu,
które na wzór Chrystusa złożyły całkowitą ofiarę z siebie za bliźnich.
Boże pełen miłości i miłosierdzia, przez Ich męczeńską śmierć
i wstawiennictwo, udziel nam łaski, o którą pokornie prosimy....
abyśmy mogli swoim życiem świadczyć tak jak One
o Królestwie Twojej Miłości
i szerzyć je wśród siebie, w rodzinach i w świecie.
Przez Chrystusa Pana naszego.
Amen**